

Datum 130913
Diarienummer: S2013/3153/FS

Socialdepartementet
10333 Stockholm

Remissvar: Ersättning vid läkemedelsskador och miljöhänsyn i läkemedelsförmånerna

Ersättning vid läkemedelsskador

Utredningens uppdrag har varit att lämna förslag som säkerställer ett godtagbart skydd för den enskilde vid skador av läkemedel som omfattas av läkemedelsförmånerna. Försäkringen omfattar idag ca 99 % av försäljningsvärdet av läkemedel i Sverige.

Utredningen föreslår inga stora förändringar i det nuvarande systemet. Ett av skälen är att EU-rätten begränsar möjligheterna att ge företagen ett mer omfattande ersättningsskydd och av samma skäl går det inte heller att införa en obligatorisk kollektiv försäkring. Vårdanalys har inga invändningar mot den analysen. Utredningens förslag blir därför att regeringen ska verka för att EU-rätten ändras. Vi saknar i det avseendet dock en försäkringsteoretisk analys av konsekvenserna för t ex läkemedelsprissättningen.

Vad gäller det nuvarande systemet föreslås främst utökad information till patienten och möjlighet för patienten att motsätta sig utbyte. Vi förstår skälen bakom utredningens förslag, men ställer oss tveksamma till att förskrivare ska vara skyldiga att informera alla patienter om vilket skydd som gäller för det läkemedel patienten får förskivet. Det skulle ur patientens perspektiv troligen vara både önskvärt och mer effektivt att inte individuellt behöva hantera frågan om eventuellt ersättningsskydd. Dessutom tar det tid från patientmötet och lägger en administrativ börda på förskrivarna, med begränsat värde eftersom nästan alla läkemedel omfattas av försäkringen. En informationsplikt på apoteken, som föreslås vid utbyte, är något mer ändamålsenlig.

Det finns åtminstone två alternativ som utredningen beaktar, men avvisar. Det första är att man i förmånssystemet endast subventionerar försäkrade produkter, med undantag för om det inte finns något försäkrat alternativ. Det andra är att man istället för en privat försäkring inför en statlig garanti. I t ex Danmark är läkemedelsskyddet inte en försäkring utan utformat som en statlig garanti som omfattar alla produkter. Det hade varit intressant om utredningen presenterat en grundligare försäkringsteoretisk analys av frågan. Det hade möjligen kunnat leda till andra slutsatser om för- och nackdelar med privata och statliga lösningar.

En fråga som inte berörs är försäkringens betydelse för det skadeförebyggande arbetet. Det är välkänt att försäkringar kan påverka i det avseendet och det är viktigt att incitamenten för sådana insatser stimuleras.

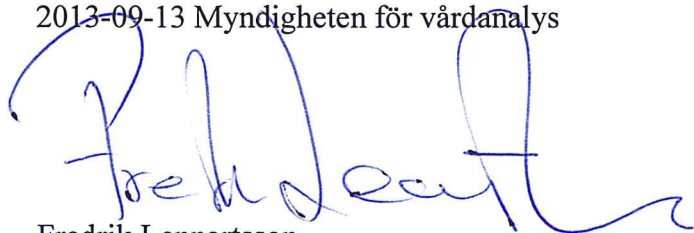
Läkemedel och miljö

Vårdanalys delar bedömningen att gränsöverskridande miljöproblem kräver internationella lösningar och att frågan i första hand bör hanteras inom EU:s regelverk om god tillverkningssed.

Vi är eniga med utredningen i att det är teoretiskt men inte praktiskt möjligt att hantera miljöhänsyn i subventionsbeslut. Förslaget att pröva en miljöpremie inom utbytessystemet är intressant och bör genomföras.

Beslut om detta yttrande har fattats av myndighetschefen Fredrik Lennartsson. Vetenskapligt ansvarige Joakim Ramsberg har varit föredragande.

2013-09-13 Myndigheten för vårdanalys

Fredrik Lennartsson